

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	รับที่ ๘๒๖๗	๕
วันที่ 2 ต.ค. ๒๕๖๔	๒๖๔	๒๖๕

ด่วนที่สุด

ที่ อส ๐๐๒๗(พก)/ 1๖018

สำนักงานอัยการสูงสุด

ถนนหน้าทับเพย กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๕๕๒ กันยายน ๒๕๕๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (กำหนดความรับผิดของผู้ซื้อสินค้าละเมิดเครื่องหมายการค้า และความรับผิดของเจ้าของพื้นที่ที่ขายสินค้าละเมิดดังกล่าว)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ได้เข้าวาระ... - 6 ต.ค. 2557

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล)๑๖๑๔๔ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้ส่งร่างพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (กำหนดความรับผิดของผู้ซื้อสินค้าละเมิดเครื่องหมายการค้า และความรับผิดของเจ้าของพื้นที่ที่ขายสินค้าละเมิดดังกล่าว) ให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องหรือส่วนอื่นที่เห็นสมควร เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานอัยการสูงสุด ได้พิจารณาแล้วไม่เห็นชอบด้วยกับหลักการตามร่างพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (กำหนดความรับผิดของผู้ซื้อสินค้าละเมิดเครื่องหมายการค้า และความรับผิดของเจ้าของพื้นที่ที่ขายสินค้าละเมิดดังกล่าว) โดยมีเหตุผลดังต่อไปนี้

๑. การกำหนดให้การละเมิดเครื่องหมายการค้าเป็นความผิดอาญานั้นเป็นไปตามความตกลงระหว่างประเทศที่กำหนดให้เป็นความผิดสากลโดยอนุสัญญากรุงเบิร์น (Berne Convention) และข้อตกลงทริปส์ (TRIPS Agreement) ซึ่งประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีด้วย ทั้งอนุสัญญาและข้อตกลงดังกล่าวได้กำหนดมาตรฐานการกำหนดความผิดไว้ โดยมีได้กำหนดให้ประเทศภาคีต้องออกกฎหมายในลักษณะที่ต้องลงโทษทางอาญากับผู้ซื้อและผู้ครอบครองสินค้าที่ละเมิดเครื่องหมายการค้าแต่อย่างใด นอกจากนี้ประเทศส่วนใหญ่ที่เป็นภาคี ก็ไม่มีการออกกฎหมายที่มีลักษณะดังกล่าวแต่อย่างใด

๒. ตามร่างฯ มาตรา ๑๑๐/๑ ที่กำหนดให้บุคคลใดซื้อสินค้า โดยรู้อยู่แล้วหรือมีเหตุอันควรรู้ว่าสินค้านั้นมีเครื่องหมายการค้าปลอมเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นที่ได้จดทะเบียนแล้วในราชอาณาจักรต้องระวางโทษ นั้น เห็นว่าน่าจะขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๘ เนื่องจากเป็นการออกกฎหมายที่ลงโทษบุคคลเกินความจำเป็นและกระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ

/๓. หลักการ...

๓. หลักการของกฎหมายเครื่องหมายการค้าโดยพื้นฐานแล้วไม่ใช่กฎหมายอาญาโดยแท้ แต่เป็นเรื่องการให้ความคุ้มครองสิทธิทางแพ่งด้วยมาตรการบัญญัติให้เป็นความผิดอาญา โดยเป็นความผิด เพราะกฎหมายห้าม (Mala prohibita) มิได้เป็นความผิดในตัวเอง (Mala in se) การกำหนดให้การกระทำที่เป็น ความผิดจึงต้องกำหนดเท่าที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดที่ละเมิดสิทธิในระดับที่ ร้ายแรงเท่านั้น การกำหนดให้ผู้ซื้อต้องมีความผิดและรับโทษทางอาญานั้น อาจกระทบต่อประชาชนของ ประเทศโดยส่วนใหญ่ที่อาจไม่ทราบถึงการมีอยู่ของเครื่องหมายการค้านั้น ทำให้ผู้ซื้อดังกล่าวไม่มีเจตนา กระทำผิดอาญา แต่มีความเสี่ยงที่จะตกเป็นผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดอาญาได้โดยง่ายและอาจตกเป็นเหยื่อ จากการกลั่นแกล้งของผู้ซื้อปลอมอำนาจในการดำเนินคดีจากเจ้าของสิทธิ นอกจากนี้สิ่งของที่ซื้อมาก็ไม่ใช่ สิ่งของที่มีไว้เป็นความผิดต่างกับการซื้อขายเสพติดที่เป็นสิ่งของที่มีไว้ย่อมเป็นความผิด

๔. กฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันมีมาตรการและบทลงโทษที่สามารถใช้ป้องกัน และปราบปรามการละเมิดเครื่องหมายการค้าได้อย่างเหมาะสมอยู่แล้ว แต่ปัญหาอยู่ที่การบังคับใช้กฎหมาย ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร จึงควรแก้ไขที่สภาพการบังคับใช้กฎหมายที่ต้องดำเนินการจับกุมดำเนินคดี และลงโทษผู้ละเมิดสิทธิในระดับต้นทั้งผู้ทำปลอม ผู้เลียนเครื่องหมายการค้า ผู้นำเข้ามาในราชอาณาจักร หรือผู้จำหน่ายสินค้าที่มีเครื่องหมายการค้าปลอมหรือที่เลียนเครื่องหมายการค้าอย่างจริงจัง การแก้ไขโดย การบัญญัติกฎหมายลงโทษผู้ซื้อจึงเป็นการแก้ไขปัญหาที่ไม่เหมาะสม

๕. การแก้ไขกฎหมายจะต้องพิจารณาถึงสภาพเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของประเทศ ประกอบด้วย โดยประเทศไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนา ประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรยังขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องเครื่องหมายการค้า และไม่สามารถที่จะรู้ได้ว่าสินค้าใดเป็นสินค้าที่ละเมิดเครื่องหมาย การค้า อาจทำให้ประชาชนต้องถูกลงโทษโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ได้

๖. ตามร่างมาตรา ๑๑๐/๒ ที่กำหนดให้เจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้ใด ให้ผู้อื่นใช้อาคาร หรือ พื้นที่ของตนเองหรือผู้อื่น โดยรู้อยู่แล้วหรือมีเหตุอันควรรู้ถึงการกระทำของผู้ใช้อาคารหรือพื้นที่นั้น เพื่อผลิต จำหน่าย เสนอจำหน่าย หรือมีไว้เพื่อจำหน่าย ซึ่งสินค้าที่มีเครื่องหมายการค้าปลอม ต้องระวางโทษ นั้น เห็นว่าแนวทางการบังคับใช้กฎหมายเรื่องเครื่องหมายการค้าในต่างประเทศได้กำหนดให้ลงโทษในฐานะ เป็นผู้สนับสนุนผู้ละเมิดเครื่องหมายการค้า ซึ่งประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๖ ได้บัญญัติหลักการในการ ลงโทษผู้สนับสนุนผู้กระทำความผิดไว้อยู่แล้ว จึงสามารถนำมาปรับใช้ลงโทษเจ้าของพื้นที่ที่ขายสินค้า ละเมิดเครื่องหมายการค้าได้ กรณีจึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องบัญญัติกฎหมายเพิ่มเติม ซึ่งเป็นการซ้ำซ้อน เกินความจำเป็น และยังไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของประชาชนทั่วไปในต่างจังหวัดที่ซื้อหาสินค้าจากตลาดนัด เพราะไม่สะดวกในการเดินทางไกลเข้าเมือง นอกจากนี้ผู้ให้เช่าพื้นที่ในการจัดตลาดนัดก็ไม่ได้เป็นผู้ติดต่อ โดยตรงกับผู้มาขายสินค้า ประกอบกับผู้มาขายสินค้าได้หมุนเวียนเปลี่ยนไปเป็นจำนวนมากในการมาออก ขายสินค้าแต่ละนัด ผู้ให้เช่าพื้นที่จึงไม่มีโอกาสจะทราบได้ว่า ผู้ค้าแต่ละรายนำสินค้าใดมาจำหน่ายบ้าง

การบัญญัติให้ผู้ให้เช่าพื้นที่ต้องรับผิดชอบ จึงเป็นกฎหมายที่ทำให้ประชาชนมีโอกาสเป็นจำเลยจากการกั้นแก๊ง
ได้โดยง่าย และเป็นบทบัญญัติที่ไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตประชาชนส่วนใหญ่

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุชาติ คงมาลัย)

รองอัยการสูงสุด ปฏิบัติราชการแทน
อัยการสูงสุด

สำนักงานวิชาการ

โทร./โทรสาร ๐ ๒๕๑๕ ๔๒๐๒

E-mail : dlaw@ago.go.th